

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2016. január 21. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1. A következő szóból lépésenként egy-egy betű elvételével alkoss új értelmes szót!

például: kelet – kelt – kel – el

hideg

2. a) Milyen közmondásokra ismersz rá? Egészítsd ki a megadottakat egy-egy hiányzó szóval, majd írd a táblázatba a jelentéseknek megfelelő nagybetűt! Vigyázz, egy meghatározáshoz nem tartozik nagybetű!

A) Jobb ma egy, mint holnap egy

B) Egyik, másik

C) nem lesz

D) Ajándék ne nézd a!

a közmondás betűjele	a közmondás jelentése
	Az igazi ajándékot kérés nélkül adják.
	A rossz természet nem változik meg.
	Egyformák.
	Többet ér a biztos kevés a bizonytalannál.
	Nem illik az ajándékot lebecsülni.

- b) Mi a magyar megfelelője az alábbi idegen szavaknak? Húzd alá a megfelelőt!

A) aktív: tevékeny – hasznos – ismert

B) kritika: vita – bírálat – tanács

C) optimális: leggyakoribb – legkedvezőbb – elfogadható

3. Melyik igéből vagy főnévből jöttek létre a következő szavak? A megoldást írd a pontsorra!

például: leves: lé

a) szaval:

b) jövevény:

c) szöveg:

d) nevel:

e) tevékeny:

4.	Egy külföldi munkalehetőségeket hirdető cég így reklámozza egyik magas fizetési lehetőségekkel csábító ajánlatát: „Külföldi hajós munka. Minden jó, hajó a vége!” Magyarázd meg a hirdetésben rejlő szójátékot! 	a													
5.	Az alábbi szópárok közül karikázd be azt a szóalakot, amelyikre igaz a melléjük írt állítás! a) folyt – fojt: múlt idejű ige b) kiált – kiállt: igekötős ige c) álld – áld: felszólító módú igealak d) sújt – súlyt: tárgyragos főnév e) bojt – bolyt: szótő f) fogja – foglya: főnév	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> <tr><td>f</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e		f		
a															
b															
c															
d															
e															
f															
6.	Írj egy-egy példát arra, amikor a nem nyelvi kommunikáció eszközei lehetnek az alábbiak! Válaszodban térj ki arra is, hogy milyen jelentést hordozhatnak a példáid! a) öltözék: b) testtartás:	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> </table>	a		b										
a															
b															
7.	a) Alakítsd át a következő mondatokat tagadóvá úgy, hogy a kiemelt mondatrészek is tagadóvá váljanak! A) Bárkinek elmondhatod. B) Valahol megvan a telefonom. b) A kiemelt mondatrészekeken kívül melyik mondatrész vált még tagadóvá?	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> </table>	a		b										
a															
b															

8. Olvasd el figyelmesen Weöres Sándor Tengermozgás című képszerűt, majd válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre! (A vers szövegét segítségül megadtuk gépet szöveggént is.)

a	
b	
c	
d	

Weöres Sándor: Tengermozgás

A hullámok, a hullámok, tenger-habból hegy meg árok,
fodrosulnak a hullámok, a hullámok, mint az álmok,
part-szegélyről visszahullnak a hullámok, a hullámok.

- a) Milyen összefüggés van a vers formája és tartalma között?
-
-
- b) A **hegy** és **árok** esetében a szavak versbéli elhelyezkedése hogyan függ össze azok jelentésével?
-
-
- c) Az alábbiak közül melyik az egyetlen igaz állítás? Írd a megfelelő állítást jelölő nagybetűt a pontsorra!
- A: A vers ütemhangsúlyos és rímtelen.
- B: A vers páros rímű időmértékes.
- C: A vers rímes ütemhangsúlyos.
- Az igaz állítás nagybetűs jele:
- d) Az alábbi költői eszközök közül melyekre találsz példát a versben? Húzd alá!
- allegória hasonlat költői jelző fokozás ismétlés

9. Olvasd el figyelmesen a következő szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

a	
b	
c	
d	
e	
f	

A tollaslabdajáték eredete

(1) Az ember ősidők óta szeret játszani, évezredek óta a legkülönbözőbb játékokat találta ki és találja ki nap mint nap. A történelmi adatok szerint a tollaslabdajátéknak is több ezer éves a múltja. Egyik elődje a „szférika” gömbjáték, a másik a „paganika”. Az előbbi az ókori görögök, az utóbbi a rómaiak mindennapos gimnasztikájához tartozott. A hiteles feljegyzésekből tudjuk, hogy Kínában „di-dsien-dsi” néven játszották, majd a 14. században már Japánban is ismerték. A játékosok maguk készítette kezdetleges, de néha még arannyal, ezüsttel is ékesített faütővel adogatták egymásnak a színes tollakkal tűzdelt bogyókat, gumókat.

(2) Az inkák és az aztékok furcsa tollakkal ékesített, keményen kitömött bőrlabdacsot ütögetve játszottak. Moctezuma azték fejedelem maga is megmérkőzött minden naplementekor a kasztíliai vitézekkel az ősi város, Tenochtitlan labdaházában. A verseny díja egy arannyal teli kehely volt. Ezt a tollaslabdajátékot hozták először Európába a spanyol hódítók „indiacó” néven, amely a 17. századra Európa-szerte az arisztokrácia kedvtelésévé vált. A tollakhoz lassanként (a teniszütőhöz hasonlatos) ütő is társult, amellyel könnyebb volt a levegőben tartani a labdát. Feljegyezték, hogy ezt Nagy Katalin orosz cárnő is nagyon élvezte, Svédországban pedig Krisztina királynő játszott „featherball”-t tyúktollakból készített lágy labdával. A játékot maximális eleganciával, viszont minimális erőfeszítéssel üzték az előkelő hölgyek és urak, magától értetődően olyan öltözékben, amely amúgy is lehetetlenné tette volna a gyors vagy hirtelen mozdulatokat. Lényege az volt, hogy a labdát a partnerhez (még nem ellenfél) üssék.

(3) A tollaslabdajáték mai formáját brit katonatisztek kezdték elterjeszteni, akik Indiában ismerték meg 1860 körül, majd később Angliában is meghonosították. 1872-ben az angliai Badminton fürdővároskában, Beaufort herceg birtokán játszották először versenyszerűen a tollaslabdázást; innen származik a versenysportág nemzetközi elnevezése. A herceg a füves gyepen kijelölte a pályát, és madzagot feszített ki hálóként, amely felett át kellett ütni a madártollakból készült labdát.

(4) A badminton az 1972. és az 1988. évi nyári olimpiai játékokon bemutató sportágként szerepelt, de csak az 1992. évi barcelonai olimpián debütált férfi és női egyes, valamint a férfi és női páros versenyszámokkal. Az olimpiai rangra emelkedett versenysport rendszeres és sok edzőmunkát, nagy ügyességet, kitűnő reflexeket, kiváló állóképességet követel. A mérkőzések – főleg a párosok – a közönségnek rendkívüli látványt nyújtanak. Ám a tollaslabdajátékot életkortól és nemtől függetlenül mindenki űzheti. Szélcsendes időben szabadterén kötetlen formában vagy pályán, továbbá fedett létesítményben (pl. tornateremben) is játszható. Aránylag olcsó sportfelszereléssel, viszonylag kevés gyakorlás után is egészséges testmozgást, jó szórakozást és sikerélményt jelent.

(forrás: www.badminton.hu, www.tollaslabdazas.lapunk.hu)

- a) Hogyan nevezi a szöveg a következő népek játékát? Keresd meg a megfelelő kifejezést, és írd a betűjelét a pontsorra! Vigyázz, valamelyik népnévnek nem lesz párja!

rómaiak: A) di-dsien-dsi
 görögök: B) paganika
 kínaiak: C) indiacó
 aztékok: D) featherball
 indiaiak: E) szférika
 svédek:

- b) Mi a tollaslabda versenysportág nemzetközi elnevezése?

.....

- c) A 2. bekezdésből idézünk egy mondatot: „A játék lényege az volt, hogy a labdát a partnerhez (még nem ellenfél) üssék.” Miben más a tollaslabdajáték, ha a társunk *partner*, és nem *ellenfél*?

.....

- d) Melyik bekezdés illusztrációja lehet az alábbi ábra?

A bekezdés száma:

- e) Melyik bekezdések tartalmát foglalják össze az alábbi címek? Írd be a táblázatba!

A bekezdés címe	Sorszám
Az előkelők játéka	
A játék ókori előképei	
Szabadidő- és versenysport	

- f) Döntsd el az alábbi állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak! A helyes választ húzd alá!

A) A tollaslabdajáték első európai megjelenése

brit katonatiszteknek köszönhető.

IGAZ – HAMIS

B) A labda anyaga az idők során semmit nem változott.

IGAZ – HAMIS

C) 1972-ben lett először olimpiai versenyszám a tollaslabda.

IGAZ – HAMIS

10. A mai iskolások sokféle tantárgyat tanulnak az iskolában. Ha te dönthetnél, milyen új tantárgyat vezetnél még be? 10-12 mondatos fogalmazásodban legalább 3 indokkal támaszd alá választásodat!

a	
b	
c	
d	
e	

[illegible]